

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petit à Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst à Din 3.—, večji inserati petit vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — Slovenski Narod je bilo mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNISTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica 5. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

MARIBOR, Grajski trg št. 8 — — — CELJE, Kocenova ulica 2. — Tel. 100.
NOVO MESTO, Ljubljanska c. Tel. št. 26. JESENICE, Ob kolodvoru 101. — — —
Račun pri poštnem Čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

PODREUZNICE:

ANGLIJA POSREDUJE MED FRANCIJO IN NEMČIJO

Predlagala bo, da se Nemčiji v načelu prizna enakopravnost, toda Nemčija se ne sme oborožiti, marveč mora počakati na razorožitev drugih

London, 15. sept. Iz dobro poučenih krogov se izve, da namerava angleška vlada posredovati med Francijo in Anglijo v zadevi nemških zadev po enakopravnosti. Ko se bodo 23. septembra stali v Ženevi delegati zainteresiranih držav, jih bo Anglija povabilo na posebno konferenco, na kateri bo angleška delegacija predložila svoj posredovalni predlog, ki bo šel za tem, da se Nemčiji v načelu prizna enakopravnost in oboroževanje, toda Nemčija bi se moral obvezati, da dejansko ne bo povečala svoje oborožitve, marveč da bo počakala na razorožitev drugih držav, ki pa se morajo s svoje strani obvezati, da bodo izvedle razorožitev v mnogo večjem obsegu, kakor pa je bilo nameravano sedaj. Glede na zmeren ton francoskega odgovora na nemške zahteve upajo, v angleških krogih, da Francija v tem pogledu ne bo delala težkoč.

»Express« poroča, da izhaja inicijativa za to posredovanje od Macdonalda.

Pariz, 15. sept. Na snočni seji ministrskega sveta se je ponovno razpravljalo o nemških oborožitvenih zahtevah ter je francoska vlada sklenila, da ni nobenega povoda za odgovitev konference razorožitvenega urada, tudi če Nemčija ne pošije svojih zastopnikov.

Berlin, 15. sept. »Deutsche Allgemeine Zeitung« je izvedela, da bo nem-

ško delegacijo na jesenskem zasedanju Društva narodov vodil državni zunanjinski minister baron Neurath. Razen tega bodo v delegaciji še ministerijalni ravnatelj Gauss, poslanik baron Rosenburg, državni tajnik baron Rheinbaben in poslanik Weissecker. List poroča, da glede vprašanja, ali se bo Nemčija zasedanja urada razorožitvene konferenčne udeležila ali ne, da se bo o tem odločilo šele tukaj pred določenim datumom 21. t. m. Kakor izjavljajo v vladnih krogih, se stvarno smernice nemške zunanjne politike niso spremenile. Če pa se ne bo upoštevala nemška zahteve za načelno priznanje njene enakopravnosti, potem državna vlada na razorožitveno konferenco ne bo več poslala svojih delegatov.

Ženeva, 15. sept. g. Glede položaja, ki ga je povzročil korak nemške vlade in odgovor Francije, je glavno tajništvo Društva narodov zavzelo za enkrat stališče strogega čakanja. Smer velike debete bo torej odvisna od velesil. Po zadnjih vesteh iz Londona skuša angleška vlada dobiti na času, da bi oficijelno sondirala teren za odgovitev zopernega sestanka razorožitvene konference. Po inicijativi Foreign Officea, naj bi se urad razorožitvene konference že drugi dan po svojem sestanku, torej že 22. septembra zopet razšel, pri čemer

naj bi dobole najbolj prizadete vlade nalog, naj problem enakopravnosti najprej proučijo medsebojno. V tem primeru bi se torej zopet vrnili k metodam direktnih pogajanj, ki so se uporabila pri razpravi o kvalitativni razorožitvi. Ta direktna pogajanja bi se lahko pričela med zasedanjem sveta Društva narodov, kakor tudi med plenarnim zasedanjem. Z druge strani se sliši, da Francija s tem postopanjem ni sporazuma in da si je ministrski predsednik Herriot izrecno pridržal pravico, da bo ta problem oficijelno sprožil pred svetom Društva narodov. Herriot stremi za tem, da bi krog razprave razširil, dal diplomatskim razpravam juridičen in javen značaj, ter spravil obenem člane sveta Društva narodov do tega, da bi zavzeli glede nemških zahtev kategorično stališče. V zadnjih instanci bi se da-lo potem ves spor predložiti plenumu Društva narodov. V tem primeru bi se lahko Nemčija v svoji kampanji proti vojaškim klavzulam mirovne pogodbe sklicevala na čl. 19. statuta Društva narodov, po katerem lahko plenarna seja pozove članice Društva narodov, da se pogodbe, ki so postale neuporabne, ponovno proučijo. Ta revizionistična procedura pa bi se mogla pričeti samo na podlagi splošnega priporočila Društva narodov, torej samo z odobritvijo Francije.

Nov devizni sporazum z Nemčijo

Pariz, 15. septembra. AA. Havas poroča iz Berlina, da je nemška Narodna banka sklenila z jugoslovensko Narodno banko sporazum, da se olajšajo trgovska izplačila med Nemčijo in Jugoslavijo. Po tem sporazumu se bodo trgovske terijate obeh držav lahko izplačevali bodisi v nemški, bodisi v jugoslovenski valuti. Nemška državna banka in jugoslovenska Narodna banka v bodoče ne bosta obvezani, raznimi interesentom izstavljati drugih deviz razen svojega nacionalnega denarja. — Na drugi strani so sklenjeni sporazumi za postopno mobilizacijo vzajemnih trgovskih terijatov, ki so zamrznile takoj v Jugoslaviji, kakor v Nemčiji.

Polet Amerika — Rim

Newyork, 14. sept. g. Po dolgotrajnih pripravah je včeraj ob 7.16 amer. časa startalo z letališča v Benetu medicinsko letalo »American Nurse« za polet brez pristanka v Rim. Z letalom potujejo v Ameriki živeti italijanski zdravniki dr. Pisculi, pilot Ulbrich in bolniška sestra Nascimen. Dr. Pisculi namerava med poletom proučevati učinke vztrajnostnih poletov na potnike.

Rim, 15. sept. Po vseh, ki so jih dobili zvečer na letališču v Campinu, je ameriško letalo »American Nurse« za one dni popločeno letalo Atlantik, vendar je moral iz neznanih vzrokov zasilino pristati v Španiji. Letalci so po kratkem odmoru zopet nadaljevali polet.

Rim, 14. septembra AA. Ameriško letalo »American Nurse«, ki je odletelo iz Amerike v Evropo, pričakujejo na tukajšnjem letališču proti polnoci. Letalski minister je odredil, da mora biti vojaško letališče v pripravljenosti za sprejem letalcev.

Najsevernejša meteorološka postaja

Moskva, 14. septembra AA. Ledolomilec »Malginc« je dovršil ureditev meteorološke postaje na Rudolfovi deželi na 81. stopnji in 47. minutni severne širine. Tu bo bilog Bolabin s štirimi člani ekspedicije prebil zimo.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA
Devise: Amsterdam 2305.96 — 2317.32,
Berlin 1368.75 — 1374.55, Bruselj 795.52
do 799.46, Curih 1108.35 — 1113.85, London 199.30 — 200.90, Newyork ček 5717.97
do 5746.23, Pariz 224.96 — 226.08, Praga 169.79 — 170.65, Tret 294.01 — 296.41.

INOZEMSCHE BORZE.

Curih, 15. sept. Pariz 20.2025, London 18.025, Newyork 517.78, Bruselj 71.775,
Milan 26.75, Madrid 41.65, Amsterdam 208.075, Berlin 123.20, Sofija 3.73, Praga 15.32, Varšava 58.05, Bukarešta 3.06.

Križ kitajske vlade

Sanghaj, 15. septembra. Skoro vsi odločili so kitajske vlade so trenutno zbrani v Sanghaju razen maršala Čang-kajseka, ki biva v Hankau. Vzrok tega sestanka je, da bi pregorovili odstopiščega predsednika ekssekutive Vangčingvaja, da bi zopet prevzel svoje mesto.

V dobro poučenih krogih pričakujejo splošno vladno krizo, kot posledico dejstva, da je Japonska priznala neodvisnost Mandžurije.

V Sanghaju je storjeno vse, pa se preprečijo protijaponske demonstracije, ki bodo morda že zopet izbruhnilje jutri.

Od treh senatorskih mest so jih imeli do sedaj republikanci. V vrstah republi-

Sporazum v Stresi?

Pariz, 15. septembra. AA. Po poročilih posebnega Havasovega dopisnika iz Strese se v krogih tamošnje konference trdi, da bo Velika Britanija pristala na sporazum, ki se je pred dvema dnevoma dosegel med Francijo, Italijo in Nemčijo glede revalorizacije cen žita v državah srednje in vzhodne Evrope. Če bi Anglija na ta sporazum v resnici pristala, pravi Havasov dopisnik, da bo na plenarni seji konference dosežen končni sporazum vključ vsem težkočam, ki jih je treba premagati.

Vlak povozil cel bataljon vojakov

Pariz, 15. septembra. AA. Na poti iz Sidi-bel-Adisa v Udzdu je povozil vlak cel bataljon tujške legije. Iz Alžira potrej, da je doslej ugotovljenih 120 mrtvih in 150 ranjenih. Reševanje ranjencev je zelo otežkočeno, ker je na mestu nesreče 100 m globok propad, toda reševalci se ne strašijo nobenega napora, da pomagajo ponesrečencem.

Državno nadzorstvo nad sporino vzgojo v Nemčiji

Berlin, 14. septembra AA. Tu nameravajo ustanoviti »Urad za telesno vzgojo mladih«, ki naj bi skrbel za sportno vzgojo vse nemške mladi. Glede na to sta Hindenburg in Papen izdala proglaš. v katerem naglašata, da mora država paziti na to, da se mladina telesno utrdi, da bo ljubila red, disciplino, tovarstvo in se urči v samozatejanju, kreplja svojo vojo, požrtvovljnost in ljubezen do domovine in rodne zemlje. Urab do stopl v zvezo z vsemi sportnimi organizacijami v državi.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

SLOVENSKI NAROD

PODREUZNICE:

MARIBOR, Grajski trg št. 8 — — — CELJE, Kocenova ulica 2. — Tel. 100.
NOVO MESTO, Ljubljanska c. Tel. št. 26. JESENICE, Ob kolodvoru 101. — — —
Račun pri poštnem Čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Razkrinkana Nemčija

Papenova vlada predstavlja pravi duh nemškega naroda — Borba med hitlerjevc in vlado je le komedija

Berlin, 13. septembra.

Nemški državni zbor, izvoljen šele 31. julija, je zopet razpuščen. Razpuščen na svoji prvi poslovni seji! Razgnan, se predele je otvoril svojo prvo debato, se predele je samo načel razpravo o svojem prvem zakonskem načrtu.

Z izjemo maloštevilnih treh tucatov nemških nacionalcev je bil vsaj formalno ves državni zbor proti razpustu. Toda Papenova vlada je spoznala pravi duh nemškega naroda, nemoteno razpustila parlament in se postavila na pravilno stališče, da sedanja vlada predstavlja želje nemškega naroda.

Oni krogci, ki danes odločajo o usodi Nemčije, so že vnaprej sklenili, da novo izvoljeni državni zbor ne bo dolgo ostal pri življenju. Bili so sicer pripravljeni pustiti ga, da par dni debatira in se pokaže, toda že vnaprej je bilo sklenjeno, da bo razpuščen, kakor hitro bi načel vprašanje zaupnice ali nezaupnice vlade. Stranke so ta načrt vlade formalno prekrizale s tem, da niti niso čakale na izjavo vlade in na debato o vladni deklaraciji, marveč so se zedinile za to, da se že takoj na prvi seji brez debate izreče nezaupnica vladi in se razveljavijo zaslilne uredbe. Do glasovanja je moglo priti sploh samo na ta način, da je državni zbor presentil državnega kazalca. Po weimarski ustavi bi moralta vlada, ki ji je v državnem zboru bila izražena nezaupnica, takoj podati ostavko, grajane zaslilne uredbe pa bi morale biti tako razveljavljene. Predsednik državnega zборa se je sprva postavil na stališče, da vlada, ki je dobila nezaupnico in je torej prav za prav že v demisiji, nima več pravice sopodpisati dekretov o razpustu državnega zborja. Izgledalo je celo, da se bo državni zbor postavil vladi po robu in da bo klijub razpustu zasedal dalje. Toda narodni socialisti so kmalu popustili in se vdali v usodo. G. Göring je priznal veljavnost razpusta in celo umaknil pritožbo na državno sodišče.

Kaj pomenijo vsi ti dogodki v Nemčiji?

Temeljna ideja ustawe, ki jo je leta 1871. vsili Bismark novi nemški držav, je bila: Vlado države in posameznih dežel je imenoval cesar, odnosno deželni knezi. O tem nima odločati od naroda izvoljeno narodno zastopništvo. Državni zbor sme glasovati o zakonih, vladna oblast pa ostane v rokah cesarja in knezov. To je bila temeljna osnova nemške predvojne države, raznimi interesenti izstavljati drugih deviz razen svojega nacionalnega denarja. — Na drugi strani so sklenjeni sporazumi za postopno mobilizacijo vzajemnih trgovskih terijatov, ki so zamrznile takoj v Jugoslaviji, kakor v Nemčiji.

Temeljna ideja ustawe, ki jo je leta 1871. vsili Bismark novi nemški držav, se stranke, vzdruževane od veleindustrije, so se boriti proti parlamentarizmu. Ko so naposled kot najmočnejša stranka prisluhili v parlamentu, pa so v imenu vseh tega toliko v nič devanega parlamentarizma zahtevali zase vse oblast, diktaturo. Vašo idejo, to je »Nemčija nad vsem, domino skupaj z vsemi, a brez parlamenta skupaj z vsemi«.

Res pridejo nove volitve, toda tako, kakor še nikoli v zgodovini. Prišel bo tudi nov državni zbor, nov parlament, ki bo smel dečati samo to, kar bo veleval najvišji zakon za vsega Nemčega, to je »Nemčija nad vsem«. Vsejnovska Nemčija zopet vstaže. Za katerega je čakal gomil nemškega naroda, da bi osnoval stare veldavno državo, politično formo svoje diktature.

Klavarna je vloga, ki so jo pri tem igrali narodni socialisti. Od osnovanja svoje stranke, vzdruževane od veleindustrije, so se borili proti parlamentarizmu. Ko so naposled kot najmočnejša stranka prisluhili v parlamentu, pa so v imenu vseh tega toliko v nič devanega parlamentarizma zahtevali zase vse oblast, diktaturo. Vašo idejo, to je »Nemčija nad vsem, domino skupaj z vsemi, a brez parlamenta skupaj z vsemi«.

Res pridejo nove volitve, toda tako, kakor še nikoli v zgodovini. Prišel bo tudi nov državni zbor, nov parlament, ki bo smel dečati samo to, kar bo veleval najvišji zakon za vsega Nemčega, to je »Nemčija nad vsem«.

Res pridejo nove volitve, toda tako, kakor še nikoli v zgodovini. Prišel bo tudi nov državni zbor, nov parlament, ki bo smel dečati samo to, kar bo veleval najvišji zakon za vsega Nemčega, to je »Nemčija nad vsem«.

Res pridejo nove volitve, toda tako, kakor še nikoli v zgodovini. Prišel bo tudi nov državni zbor, nov parlament, ki bo smel dečati samo to, kar bo veleval najvišji zakon za vsega Nemčega, to je »Nemčija nad vsem«.

Res pridejo nove volitve, toda tako, kakor še nikoli v zgodovini. Prišel bo tudi nov državni zbor, nov parlament, ki bo smel dečati samo to, kar bo veleval najvišji zakon za vsega Nemčega, to je »Nemčija nad vsem«.

Res pridejo nove volitve, toda tako, kakor še nikoli v zgodovini. Prišel bo tudi nov državni zbor, nov parlament, ki bo smel dečati samo to, kar bo veleval najvišji zakon za vsega Nemčega, to je »Nemčija nad vsem«.

Pomen velesejma za Ljubljano

Okrog 120.000 gostov, ki so potrošili v mestu približno 6 milijonov dinarjev

Ljubljana, 14. septembra.

Letos smo imeli poleg jesenske prireditve našega velesejma še polno drugih prireditv, ki so znatno pomnožile ob velesejmu običajni dotok tujcev. Zlasti streljske tekme za državno prvenstvo so privabilo mnogo tujcev, precej je bilo tudi narodnih noš, ki so se udeležile konresa, na lovske skupščino je prispelo mnogo lovcev iz vseh krajev naše ožje domovine, mnogo jih je tudi prispelo na proslavo društva »Soča«.

Javnost bo gotovo zanimalo, koliko gostov je bilo med velesejmem in drugimi velikimi prireditvami v Ljubljani in količina denarja so potrošili. Podatki seveda niso povsem točni, vendar nam pa jasno kažejo, kako velikega pomena je za Ljubljano velesejem, zlasti če je združen s tako pomembnimi prireditvami, kakor je bil letos.

Vsi ljubljanski hoteli so bili med velesejmom polni. Statistika gleda prenočin nam pove, da so imeli hoteli in razna druga prenočišča skupno 3500 prenočin, od katerih je bilo 1000 takih, ki so ljudje prenočevali le dva dni. Prav mnogo prenočin gre na račun streljskih tekem. Od 3. do 6. t. m. je bilo oddanih 2000 prenočin, zadnje štiri dneve od 6. do 9. t. m. pa povprečno dnevno koli 300, kar da skupno 1200 prenočin. Strelci so bili večinoma nameščeni na drugi in četrti mestni Soli, okrog 200 prenočin pa je bilo oddanih v raznih privatnih stanovanjih, tako da je bilo skupno na račun streljskih tekem oddanih okoli 3400 prenočin. 300 prenočin gre na račun narodnih noš, okoli 100 na »Sočo«, dodim se udeleženci lovskih skupščin stanovali večinoma privatno ali pa po hotelih in se točno število ne da ugotoviti.

Največ prenočin je bilo seveda oddanih ljudem, ki so obiskali velesejem. Samo pri mestnem stanovanjskem uradu je bilo oddanih 1500 prenočin, približno toliko je bilo tudi takih, ki se niso prijavili pri mestnem stanovanjskem uradu in ki so stanovali večinoma po hotelih, pri sorodnikih ali znancih. Okoli 3000 prenočin je bilo oddanih »mluham enodnevnicam«, kakor imenujejo na stanovanjskem uradu ljudi, ki zljudaj pridejo, zvečer pa gredo.

Konjiček s preluknjano glavo

Tudi na Dolenjskem imajo senzacijo, ki prav nič ne zaostaja za ljubljanskimi

Trebnje, 13. septembra.

Če bi bila vojna, bi se ne čudili, če bi nam poročevalc napisal, da je sovražna krogla prevrnila konjček glavo in da je kljub teji nezgodi konjenik s prevrtnato glavo še vedno jahal in dirjal po bojišču, saj bi to ne bilo nič novega, ob času bojne vatre nekaj vsakdanjega v komaj vredno poročevalčevega peresa. V mirnem času je pa tak dogodek povsem nenašen, senzacional, kajti luknje v glavo brez krogla in brez vrtanja niso takoj lahko dobiti. Pa je vendar tako. Dežela sicer ni vajena neobičajnih dogodkov, kakor mesto, recimo Ljubljana, ko v času kislih kumaric voli svojo miss in pri taki lepotni konkurenči propade. Čisto popolnoma propade, tako, da na ta račun še deželanke zadovoljno kihajo, češ Ljubljancanke pa niso le-e-e-pe, so.... Pa nič hudega! Pozabite so užajanje Ljubljancanke na svojo lepoto z deželankami vred, od dogodka samega pa jum je ostalo le upanje, upanje, ki se ne bo moglo nikdar izpolnit, če bo bodoča lepotna konkurenca tako konkurenčna... No pa še enkrat brez posebnega povdaska, če Ljubljana nima svoje lepotne kraljice, mimogrede povedano, bodo Ljubljancanke bolj pazile na svojo lepoto za prihodnje izbirne tekeme, in najostane za enkrat to samo dogodek, nikakor pa ne senzacija, kajti v takem mestu kot je Ljubljana, mora biti že velik dogodek, da diši po senzaciji, kaj šele, da postane prava senzacija. Senzacija dneva v Ljubljani bo n. pr. samomornilni kandidat, ki se bo vrgel z vrha nebotočnika tja preko Prešernova v smrdljivo Ljubljano. To bo senzacija za mesto in še za periferijo po vrhu, kandidat pa bo ostal ovekovečen v analih ljubljanskih senzacij kot prvi, ki je segel namesto po nebotočniku.

Pa pustimo Ljubljano z njenim polomm pri lepotni konkurenči; to se je že deboma pozabilo, pustimo Ljubljano, ki bo v bližnjih zimskih dneh z vso smradjo vred zamrznila, ločimo se od samomornilnega kandidata, ki bo skakal z nebotočnikom preko Prešernova, ker se najbrž še ni rodil in oglejmo si naš konjički dogodek. Morda je temu kriva nekaj nesrečna številka 13, ker se je dogodek pripravljal ravno 13ega. Vedno neobugljiv konjiček se je tega dne znašel pred vozom, naloženim z gramozom. Menda je, že vnaprej sklenil, da se upre in da osamien težko naloženega voza brez para ne popelje nikam. In ostalo je pri tem. Čim bolj so poganjali hiti in hoot, tem bolj se je živalica upirala, voz se ni ganič z mesta. Poznal je gospodar trmo svojega konjička, zapel je bič in pogani so še enkrat. Morda je konj, ki na udarce biča ne reagira, in tudi naš junak se je hotel rešiti biča. Vrgel se je na ťa in ta načed ga je stal nesreča. Tuk pred hišo, kjer so naložili voz, je v konjško nesrečo stalo kladivo za tolčenje gramoz, nasajeno na meter dolgem lesencem ročaju. Pri padcu je konj udaril z glavo takoj nesrečno na

ročaj, da se mu je z vso silo zaril v levo stran vrata, predrl ustno in nosno duplino ter na temenu izstopil. Ko je konj zaradi silnih bolečin zopet vstal, je bil pogled strašen. Težko kladivo mu je viselo na levi strani vrata, ročaj kladiva sam pa mu je štrlel iz vrha glave. Kri je brizgal curkoma. Pa so deželi, da je bilo v vojni precej preluknjanih konj in mnogi da še žive. Izdri so konju težko kladivo, mu zamašili rano in konjiček danes še živi, in kaj kmalu bo zopet vozil, pravijo vaščani. Šaljivec pa je še pripomnil, da je konjiček v svoji trmi hotel seči po obrambi — po kladivu — pri tem je pa tako nesrečno padel, da se je nataknal nanj. In imamo Dolenje zopet dogodek, osamljeni v kromiški konjički nesreči, konja z dobesedno prevrtnato glavo, ki hodi, je in pije v mirnem času in minevajoči dobi kislih kumaric. Srečen konj v nesreči, ki je postal po tem dogodku namah tako popularen, kakor oni, ki so srečni po nesreči v nadi, da mineva najkrajša sezona in prihaja nova, nova zimska miss sezona, ki prima veliko večjih možnosti za naslov kraljice lepotе. ...an.

Kamniški grb

Kamnik, 13. septembra.

Spošča in zelo umeščna navada po vesoljnem svetu je, da vsako mesto, ki se ponaša s svojim starodavnim grbom — dokazom slavne ali slavnejše zgodovine — istega kot največjo svetinjo. Emblemi so sploh zgodovinsko izredno dragocene, pa je res čudno, da naš Kamnik svojemu grbu ne posveča niti najmanjše pozornosti, ker bi se sicer ne moglo zgoditi, da v dveh knjigah izdane popolnoma drugače. Posebno moramo naglasiti, da so obe ti knjigi oziroma brošuri izdane javni činitelji, ne pa morda zasebniki, katerim bi se tak greh ne mogel takoj zameriti.

V knjigi »Gorenjska, izdanie »Progress«, je ta grb v eni obliki; na naslovni strani tujsko - prometno propagandne brošure Kamnika, katero je izdal TPD, pa v drugi. Razlika je tako frapantna, da je treba to javno zabeležiti in onemogočiti ponavljajanje takih cudnih pojavov in napak.

V prvi so na grbu trije strelni nadzidki, v drugi eden več, tu so pod njimi tri strelne linije, tam dve, tu je polkrov oblak, tam raven, tu ni pod njim nadzidkov, tam jih je pet, pod temi so zopet na enem štiri linje, na drugem dve, na prvem ima ajdovska deklica rep zavit na levo, na drugem na desno, tu se rep zvija do kolena, tam do vrata, na enem je deklica brez las, na drugem ji dolgi lasje padajo skoraj do pasu, na enem imajo zrnaji zvezane med seboj krija in repe, na drugem roke in noge. En grb je podolgovast na ščitu, drugi je zopet okrogel. Tu je polmesec gladek, tam ima oči, nos in usta.

Kakor je iz tega razvidno, je oblika grba popolnoma svobodno spremenljena in preoblikovana, kar se nikdar v nobem primeru ne sme zgoditi. Ako podde tako dalje, kmalu res nihče ne bo več vedel,

kakšen je kamniški grb. Bila bi vsekakor dolžnost mestne občine kamniške, da ne dovoli takega samovoljnega spremenjanja mestnega grba, starega že sto in stoletja, ker se take zgodovinske znamenitosti morajo skrbno čuvati. Kamničani pa bi bili res hvalni, ko bi — namesto proslave — za 600letnico svojega mesta spoznali vsaj, kakšen je prav za prav njihov grb. R.

V pomirjenje potujočega občinstva

Ljubljana, 15. sept.

Na članek, ki je izšel dne 12. t. m. v vašem čem. listu pod naslovom »Nesreča naša spometujoč v rubriki Beseda imajo naši čitalci, si dovoljuje podpisana zadruga avtobusnih podjetnikov v pomirjenje z avtobusom potujočega občinstva datu sledete pojasnilo:

Podpisana zadruga, kakor tudi ostale poklicne organizacije avtobusnih podjetnikov v ostali državi se nikakor ne protivi obveznemu zavarovanju potnikov za primer nezgode ali smrti. Svoje nezadovoljstvo izraža le z načinom provedbe tega zavarovanja, ki aj ne v korist potnika in ne v korist podjetja. Predpisano enotno zavarovanje potnikov pa vsaj toliko časa ni na mestu, dokler so avtobusna podjetja zavarovana pri domačih zavarovalnih družbah za iste zavarovalne primere, in to v vecjih iznosih, nego po dosedanjem enotno predpisanim načinu. Pomisli je pri tem predvsem, da so avtobusni podjetniki morali skleniti ta zavarovanja po predpisih koncesijskih oblastev, na drugi strani pa je pri primeru, da nastopi zavarovalni slučaj, po predpisih zakona o zavarovanju, navlčic na dve strani plačanim premijam, poškodovanec le enkrat v enoto oškodovan, kakor da bi bil le enkrat zavarovan. Zadruga avtobusnih podjetnikov dravske banovine.

Jutri velika premiera!

Opereta, ki vas bo očarala!

Elitni kino Matica
Telefon 2124

Japonski zvočni film

Ljubljana, 15. septembra.

Priobčujemo vsebinsko prvega originalnega japonskega zvočnega filma, s katerim otvorja ZKD jutri ob 14.30 v kinu Matice serijo svojih filmskih predstav.

I. slika. Japonska pred 1000 leti, ko so ji vladali še senčeniki. Pred nami se vrste divne pokrajinske slike, ki nam kažejo vso lepoto te dežele. Iz dajhaje čujemo pritajeno petje gejš. V čarobnem cvetnem gaju sedita roko v roki zajubljence Sami-maru, mlad plenčič, in Sakurako, njegova zaročenka. Ljubavno idilo moti prihod za ročenčevega prijatelja, pred katerim zajubljence osramočena zbežita. V dolini se razprostira dom in palča mogočnega nadsvetnika Ganba, ki si hoče na vsak način pridobiti mlado Sakuraku. Prigovarja ji, naj vstopi v samostan, se odpove posvetnemu življenju in sledi Budihinu ukom. Dekle se vda in zapusti zaročenka. Slednji se razjezi, pozove svojega prijatelja, napade z njegovo pomočjo nadsvetnika in ugrabi svojo nevesto, s katero boste daleč iz dežele mogočnega vlastodržca.

II. slika — 700 let kasneje. Mladi plemeči Numitarji luhči hčerkko svojega gospodarja, mogočnega viteza Saige. Stari mogočnec živi v sovraštvu z vitezom Nagom, ki mu je pred leti iztrgal dragocen meč. Samo pod pogojem, da mu Kunitarji vrne meč, more računati na roko zajubljene dečkete. Mladi vitez se odpravi na pot z namenom izpolnitvi težavnega naloga, toda medtem že izve, da ga je stari vitez prevaril in oblijbil hčerkko drugemu, mnogo močnejšemu plemeču. Nesramna prevara je seveda razjaria mladega Kunitarja in strašno se ovstoti. Iz tega dela odseva tipična prevejanost japonske duše in njeni vroči želji po maščevanju razzačenega ponosa.

III. slika — moderna Japonska leta 1931. Neverjeten napredek moderne Japonske z vsem njenim tehničnim napredkom današnje dobe. Tu vidimo krasne zgradbe v Tokiu, gosto železniško omrežje, nebotičnik, moderno glasbo, sport itd. Skoro nepočutljivo je in slovki ostromi, če pogledate, kako hitro se je Japonska naveza na evropske civilizacije. Vidimo tudi, kako je na narod talentiran, markiv, varčen in požrtvovan. Le dve značilni poteki japonske duše opažamo tudi pri Japoncu najnovije dobe: lokavost in nepremagljivo željo po osveti, če je bil zavzet.

Film »Nippon« nam odpira pogled v dušo Japonca. Film je izredno zanimiv po

svoji sami, je pa tudi ves v japonskem jeziku in v njem nastopajo sami japonski igrači Povsod, kjer je bil predvajan, ga je spremljalo občinstvo z največjim zanimanjem in splošno bo zanimanje zani- nevonomo tudi v Ljubljani.

Tragična smrt strojevodje

Ljubljana, 15. sept.

V kuričnici na gorenjskem kolodrvu se je daval okrog 3. pripetil nenavadna nesreča, katere žrtev je postal 44letni strojevodja državnih železnic Karol Horvat. Na okretnici za obračanje in dirigiranje strojev na razne tire je prišel med stroj in malo hišico, ki stoji na okretnici, in mu je stroj prsnj koš.

Horvat je prišel ob 2.30 v kuričnico na gorenjski kolodrv, kjer je hotel pripraviti in pregledati lokomotivo št. 7006, ki bi bil moral z njo odpeljati tovorni vlak v Kotjevo ob 3.44. Baš ko je prihajal, je nad-kurjač Poreber že zapeljal lokomotivo iz kuričnice na okretnico. Na okretnici stoji majhna utica z električnim motorjem, ki služi za pogon okretnice. Horvat je šel skozi hišico in se na drugi strani po stopnicah vzpel na lokomotivo. Nesreča je hotela, da je stroj že deloval. Ko je bil Horvat na zadnji stopnici lokomotive, ki je pa bila vsaj posledica, da je začel med stroj utice in stroj ter ga je stisnilo čez trebuh in prsnj koš. Nesrečen je obupno zakričal. Kurjač Poreber je opazil grozno nesrečo in potegnil za zavoro, da se je stroj takoj ustavil.

Nesrečeno Horvatu, ki je tako obupno kričal, da so ga čuli celo stanovnici za Bežigradom in tam službočni stražnik je tako priskočil na pomoč mojster Josip Tuma in ga rešil iz grozneg položaja. Ponesrečenega strojevodjo so prenesli v kuričnico, kjer so mu nudili prvo pomoč, o nesreči je bila takoj telefončno obveščena reševalna postaja. Že čez nekaj minut je pripravljen reševalni avto v ponesrečenemu strojevodju. Leta je bila vsaj posledica, da je Horvat na zadnji stopnici lokomotive, ki je pa bila vsaj posledica, da je na zadnjem petih dneh je bil z njo odpeljal tovorni vlak v Kotjevo ob 3.44. Tretji žrtev je bila Ivanka Kosmačeva, ki je bila dobro ohranjena in vredno 800 Din. Drugi dan je nekdo odpeljal kolo Ivanu Kaplinju iz veže Bončarjevo gostilne na Sv. Petru cesti. Kolo je znakna »Puch« v vredno 1000 Din. Tovarniška številka kolesa je 371.478. Treči žrtev tato je postala Ivanka Kosmačeva, ki je bila dobro ohranjena in vredno 800 Din. Drugi dan je nekdo odpeljal kolo kolo Ivanu Kaplinju iz veže Bončarjevo gostilne na Sv. Petru cesti. Kolo je znakna »Puch« v vredno 1000 Din.

Pokojni je bil oženjen. Njegova žena je bila bolna in so jo dopoldne obzirno obvestili na njenem domu na Celovški cesti št. 68 o tragični moževi smrti. Pokojni Horvat je bil pri direkciji državnih železnic uslužben že od leta 1914, bil je eden najboljših v najbolj vestnih strojevodjih, zaradi svojega minrene vedenja in solidnosti priljubljen pri vseh, ki so ga poznali. Zato je vsej o njegovem tragičnem smrti, ki se je dali nazlo razširila po Škofiji, tembolj preteški pokojnikove prijatelje in znani.

Nesrečno je bil oženjen. Njegova žena je bila bolna in so jo dopoldne obzirno obvestili na njenem domu na Celovški cesti št. 68 o tragični moževi smrti. Pokojni Horvat je bil pri direkciji državnih železnic uslužben že od leta 1914, bil je eden najboljših v najbolj vestnih strojevodjih, zaradi svojega minrene vedenja in solidnosti priljubljen pri vseh, ki so ga poznali. Zato je vsej o njegovem tragičnem smrti, ki se je dali nazlo razširila po Škofiji, tembolj preteški pokojnikove prijatelje in znani.

Otvoritev sezone 1932-33 v drami. Ljub

Dnevne vesti

Ameriški poslanik v Zagrebu. V Zagreb se je priprjal danes z avtomobilom z Bleida ameriški poslanik na našem dvoru g. John Prince. V Zagrebu ostane do sobote, potem se pa vrne v Beograd.

Z naši univerze. Rektorat univerze kraja Aleksandra v Ljubljani razpisuje mesto docenta za botaniko. Prošnje je treba vložiti do 2. novembra.

Razpisana služba. Na državni tekstilni šoli v Kranju se razpisuje mesto profesorja, odnosno uradniškega priravnika, odnosno inženjera elektrotehnične ali strojne stroke s specijalno izobrazbo in prakso v tekstilni in tekstilno-komerčialni stroki. Prošnje je treba vložiti do 30. t. m.

Iz »Službenega lista«. Službeni list kr. banske uprave dravske banovine št. 73 z dne 14. t. m. objavlja uredbo o ocenjanju sodnikov rednih sodišč in serijiških sodnikov, pravilnik o povračilu stroškov za prenos in prevoz državnih stvari (instrumentov) uslužbenec po stroki kontrole med in razne objave iz »Službenih Novic«.

Naležljive bolezni v dravski banovini. Od 15. do 21. avgusta je bilo v dravski banovini 49 primerov tifuznih bolezni (umrl 1), 13 grize (1), 49 skralkinje, 75 ošpic, 81 davicce (1), 34 šena, 8 vrančičnega prisada (1), 5 krčevite odreveneleosti, 5 otrpenja tlinnika, 4 otročiščne vročice, 1 naležljivega možganov in 1 dušljivega kašlja.

Osebne vesti s pošte. Premeščeni so s pošte Bled k pošti Ljubljana 1 Ljudmila Povše, s pošte Maribor 2 na pošto Ljubljana 2 Josip Rupnik, iz Mežice na pošto Ljubljana 4 Angela Fazzini, s pošte Maribor 2 v Mežico Terezija Radovan, s pošte Ljubljana v Brežice Marta Kicler, s pošte Maribor 2 na pošto Maribor 1 Ana Skrbec, iz Križevec v Dolnjo Lendavo Angelina Novak in s pošte Maribor 2 v Rogatec Anton Pečar.

Školski državi za delavce. Javne borze dela delujejo v naši državi že 10 let. 15. februarja 1928 so se izpremenile državne borze dela v javne z avtonomijami značajem. Imamo šest javnih borz del, in sicer v Beogradu, Zagrebu, Ljubljani, Novem Sadu, Sarajevu in Splitu z 28 podružnicami. Sredstva dobivajo potom socijalnega zavarovanja, iz dohodkov, ki jih pobirajo okrožni uradi za zavarovanje delavcev. Vsako leto gre za borze dela okrog 12 milijonov dinarjev.

Iz Rogaške Slatine. Statistika tujškega prometa zdravilišča Rogaška Slatina v avgustu nam pove, da je posetilo zdravilišče v avgustu 1723 novih gostov z 31.009 prenočinami. Največ novih gostov je bila savska banovina z Zagrebom na čelu. Od inozemcev so najvičji Avstriji, dočim so Madžari precej nadzadovali. Frekvence zdravilišča je narastla povodom 200letnice strokovnega zajetja veličev mineralne vode zaradi istočasnega znižanja cen zdravilnih sredstev ter takov. Novo nadaljnje znižanje cen se je izvršilo — uvažajoč sedanje težke gospodarske prilike — s 1. septembrom, bo pritek posezne. Zdravljene ali bivanje v Rogaški Slatini v jeseni prekaša po svoji udobnosti in prilnosti vse druge periode sezone.

Javno zborovanje JRKD. V nedeljo 18. t. m. priredi sreški podobor JRKD Zaporje javno zborovanje, in sicer ob 8. dopoldne v gostilni g. Martina Dernovška v Kotredzu, ter ob 2. popoldne pred občinsko pisarno Ržišče na Lokah. Na zborovnih poroča narodni poslanec gospod Milan Mravje.

Prepoved zahajanja v krčme. Okrožno sodišče v Mariboru je prepovedalo delavcu ob Sv. Bolfenku v Hal. Ferdinandu Milinariču zahajanje v krčme za dve leti.

»Privredni adresar kraljevine Jugoslavije«. Zavod za pospeševanje zunanje trgovine je izdal »Privredni adresar kraljevine Jugoslavije za leto 1932. Adresar, ki je že drugi, stane 350 Din in bo dobro služil vsakemu praktičnemu trgovcu, industriju, uvozniku in izvozniku. Naroča se pri zavodu za pospeševanje zunanje trgovine v Beogradu.

Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo lepo in toploje vreme. Včeraj je bilo po večini krajev naše države oblačno in deževno. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 23, v Skoplju 26, v Beogradu 24, v Zagrebu in Sarajevu 23, v Ljubljani in Mariboru 21. Davi je kazal barometer v Ljubljani 771.9, temperatura je znašala 13 stopinj. Vročina se je torej za letos poslovila od nas, približala se je jesen, ki se oglaša zlasti s hladnjimi nočmi.

Nesreče in nezgodne. Tončka Benedičić, žena policijskega uradnika v Ljubljani, je včeraj v Idrijski ulici padla in se občutno pobila po obrazu. — Posenitnik Rafael Šćurk s Turjaka je padel s kolesa in si zlomil desno klučnico. — Posenitnik Mario Trilerjev iz Virmaš je krava pri molži močno pritisnil k steni in ji poškodoval desno roko. — Delavec Ivan Cankar z Viča je včeraj padel in si poškodoval desno roko. — Vse ponesrečenje so prepeljali v ljubljansko bolnico.

Zaradi bede in sramote v smrt. V Vukovaru so našli včeraj zjutraj obesenega 47letnega pletilca košar Josipa Schilda. Mož je zapustil pismo, ki se v njem pozavlja od prijateljev in pravi, da gre v smrt zaradi bede in sramote, ker je bil privič v življenju zaprt, in sicer na zahtevo svoje pastorke in njenega varuha.

Dve žrtvi Drave. Drava je vrgla te dni na suho truplo neznanega utopljenca, ki so sedaj v njem spoznali 66letnega trgovca iz Vinkovcev Antona Germuška. Ni še znano, ali gre za nesrečo ali za samomor. V torek je pa utonil v Dravi 22letni strugar Franjo Weiland. S tovaršem se je peljal s čolnem po reki, čoln se je prevrnil in Weiland je utonil.

Samomor 80letnega starca. V torek zjutraj si je končal v Donjem Miholju Ivan Smajzel, doma iz

Madžarske. Mirno in zadovoljno je živel s svojo ženo, nihče ni sluh, da misli na samomor. V torek je zgodaj zjutraj vstopil v odsek na stranišče, kjer se je ustrelil s staro vojaško karabinko. V smrt je šel zaradi neodzdravljive bolezni.

Srcaje, kravate, naramnice, žepne robce in nogavice kupite najbolje pri tvrdki Milušu Karničniku, Stari trg 8.

Prvi vtis ostane in je glede vaših zob stalen. Samo če imate negovane zobe in čisto dihanje, potem je prijetno z vami v družbi. Za negovanje zob in ust lahko uporabljate ODOL. Samo ODOL učinkuje dvojno: daje vam čisto dihanje in obenem desinficira ust in zobe. ODOL je antisep- tič.

Kavarna Emona

OTVARJA z današnjim dnem KONCERTNO sezono ter redne plesne večere v restavracijskih prostorih. — V kavarni igra dnevno prvočrven salonski in jazz-orkester s prvkom jugoslov. harmonikašem g. Pilhom, ki bo dnevno izvajal solo točke moderne in klasične muzike.

Iz Ljubljane

—lj Nova tarifa na cestni železnici. Uprava električne cestne železnice v Ljubljani sporoča, da stopi nova tarifa v veljavno dne 1. oktobra t. l. Z novo tarifo se uvede enotna cena po Din 1.50 za vse proge v mestu, na Vič in v Zg. Šiško do rezone, in po Din 3.— v St. Vid, in to ne glede na dolžino proge. Čd remize v Zgornji Šiški do St. Vida stane vožnja Din 1.50. Potnik, ki se pelje v St. Vid, plača do remize Din 1.50, od remize naprej pa daljnih Din 1.50, skupaj trije Din 3.—. Za otroke do 10. leta stane vožnja Din 1.—, v St. Vid pa Din 2.—. S 1. oktobrom t. l. se bodo uvedle tudi mesečne kartice za krajše proge, in sicer do 3delnih prog za 2kratno vožnjo dnevno po Din 60.— mesečno, za 4kratno vožnjo pa po Din 90.—. Vse ostale določbe sedanje tarife ostanejo neizpremenjene. Ker so se vrstile nerdenosti z mesečnimi in delavskimi kartami, se bodo izdajale za nabavo mesečnih in delavskih kart izkaznice s sliko. Izkaznice za delavsko tedenske vozne listike se bodo izdajale le proti predložitvi davnih knjižic. Ker se po 1. oktobru t. l. časovni vozni listki brez izkaznice s sliko ne bodo več izdajali, naj vsi oni, ki se nameravajo posluževati časovnih voznih listkov, preskrbe izkaznice (po Din 5.) še pred 1. oktobrom t. l. in novi remizi v Zgornji Šiški.

—lj Posipanje cest. Zadnje dni je bila vsaj za silo posuta Tržaška cesta in pa cestnišče na Novem trgu, koder se vrši vozni promet s tovornimi avtomobili. Na Novem trgu sta tudi hodnikova stala, zlasti levih hodnikov bo treba v vsej njegovi dolžini nadomestiti z modernim asfaltnim trotoarjem ter odstraniti tista skurja očesak ob cestnišču.

—lj Na cesti Za gradom je vse živo. S kompresorjem in krampi drobe trda tla, kamenje in prst nakladajo na vozove ter odvajajo. Ob cestnišču polagajo robinike. Pri hiši Osvalda Pengova je v delu hodnikov iz porfirnih plošč. Kadar bo cestnišče napolnjen, stopi v akcijo parni valjar, nakar bodo tla tlakovali z granitnimi kockami. S tlakovano cesto in z urejenim hodnikom bo vozniški in poštem zelo ustrezeno.

—lj Nova cesta, ki bo vezala Gerbičovo, oziroma Koseskega ulico z Mencingerjevo ulico, se te dan pridno gradi. Zapisom je na njej večje število delavcev, kateri kopijojo tla, vozniki pa odvajajo prst z višjih leg proti Gradaščici, kjer je nižji svet. Kadar bo cesta vsaj za silo utrjena in dovožanje gradbenega materiala olajšano, prično poganjati iz mehkih tali hiše in hišice.

Nova cesta se bo imenovala Rezijanska ulica v spomin na slovensko, sedaj zasedeno ozemlje.

—lj Manjše zidave. Na dvorišču nove Luckmannove hiše št. 4 v Gradišču je poslopje za delavcev. Dr. Piccoli bo imel vrtni paviljon pri svoji vilji na Vrtači. Zidarsko delo je domala dovršeno.

—lj Obrnava hiša. Zadnje dni je dobila edino zunanost Kasteličeva hiša št. 26 na Karloški cesti. Hiša je imela okrušen omet ter je bila potrebna popravila.

Posploje je obnovil zidarški mojster Jernej Hlebš.

—lj Lunin mrk. Lunin mrk se je snoči v začetku prav dobro videl, ker je bilo nebo jasno, pozneje so pa motili opazovanje oblaki, ki so se podili čez zasečeno lunino. Mrk je bil skoraj popoln, le neznenit rob lune je ostal nezaseden. Zanimanje v mestu za ta nebesni pojav ni bilo posebno veliko, ker lunin mrk sam po sebi ni nič posebnega in zanima le zvezdolovce, ki kontrolirajo z njim svoje račune. Redki so bili ljudje po mestu, ki so se ozirali na nebo in opazovali lunin mrk.

—lj Jutri je premiera nove opere Pesem, poljub, dekle. Danes se postavlja Gitta Alpar in vsi, ki njenega čarovnega petja še niso slišali, naj si danes ogledajo opero »če srce izpogovoril«. Zadnja prilika je, da si slišite dnevnih glasov berlinskega slavčka.

—župni prednjaški tečaj. Sokolska župa Ljubljana priredi od 18. septembra do 1. oktobra župni prednjaški tečaj za člane. V tečaj se je prislagalo zadostno število udeležencev. Po navodilih župnega načelnika se imajo prislagenci zbrati v poledenjek 19. septembra t. l. v malo dvoranji sokolskega doma na Taboru. Tečaj bo otvoriti tečaj se prične reden pouk, ki bo trajal po 9 ur na dan. V tečaju bodo poučevali zanani sokolski tehničarji in pričakovati je, da bo rodil ta tečaj pričakovani uspeh ter da bodo tečajniki v tem tečaju dobljeno znanje poglibili in ga s pridom porabljati v svojih telovadnicah.

—lj Ljubljanski Sokol naznaja cenzododiteljem, da se vrši vpisovanje moške in ženske dece ter načrtaša dnevno med uradnimi urami v društveni pisanri v Na-

rodnom domu. Telovadba vseh oddelkov se bo do nadaljnje, zareci preuredite telovadnice in stranski prostorovi, še vrši na letnem telovadnišču v Tivoliju.

—lj Telesnovzgojni tečaj. Vljudno sporočam, da bom začela letos s svojim telesnovzgojnim tečajem dne 16. t. m. ob 18.30. Dame, ki še niso posecali mojega tečaja, bodo imeli deloma poseben začetni pouk. Vaje se bodo vršile vsak ponedeljek in petek od 18.30 do 19.30 v telovadnici mestne ženske realne gimnazije (licej).

Ljudmila Šilbar.

Iz Novega mesta

Vreme se nam klo. Oblačno je in bladino, poskuša deševati, pa komaj prši, izdajajoči mokrote pa ni izpod neba, čepravno hrepem zemlja po njej. Že nismo imeli poštanega dežja nad mesec dni.

Besedo imajo naši čitatelji

Še naš živilski trg

Na članek pod naslovom »Naš živilski trg objavljen v številki 206 našega lista, smo prejeli:

Kot dolgoletni poznavalec razmer na ribjem trgu ugotavljam v ilustracijo sledete:

Ljubljana je v pretežni večini naveza na uvoz sladkovodnih rib iz oddaljenih krajev naše države, največ iz Bačke t. j. iz Donave in Drave ter deloma iz Slavonske Save. V zimskem času se uvažajo ribe največ iz večjih krajev, kjer so ribarnice, tajna dražba en bloc za posamezne partije, katere pokupijo domači trgovci, ker tujev nastopa iz konkurenčnih ozirov. Trgovci blago potem sortirajo in boljše blago izvajajo, slabje prodajo loco. Kjer teh ribarnic ni, se pogodi zadruga ali pa posamezna ribarska družba z odjemalcem za sezono; odjemalec se mora obvezati, da bo prevzel ob vsakem času vsako kolčino rib, ki jih ujame prodajalec, po pavšno pogojeni ceni. Ribicev, ki neposredno prodajajo ribe, je bore malo, ker jim je trgovanje največkrat v skodo, ker blaga ne morejo prodati, razen sortiranih vrst.

Skoro 60% na Jadranu ujetih rib gre v Italijo, največ v Benetek in Trst. V Zagreb prihajajo od primera do primera posamezne zadruge z ribami, toda običajno le takrat, kadar blaga ne morejo prodati doma, seveda se tedaj zaradi obilnega lava cene ribam zelo nizke. Zagreb konzumira 20krat več rib kot Ljubljana; zato tega ni mogoce misliti, da bi se kdaj podajal v nevarnost ljubljanskega trga, ki je slab odjemalec rib tudi pri najnižjih cenah, kar se je že dostikral pokazalo. Kot rečeno, je Ljubljana navezana, da kupuje ribe iz druge roke, kjer jih sigurno dobri, kajti prekupeci ob morju imajo organizirano dobro rib iz mnogih krajev. Del rib prodaja v Italijo, ostanek v zaledje. Za izvoz v zaledje, kakor za inozemstvo določene ribe so vedno 10 do 20% dražje, ker za dolgoletno transport je sposobno samo prvočrveno, popolnoma sveže blago, dočim se manj sveže in po kvaliteti manj vredne ribe prodaja doma.

Torek, torej ostane razlika Din 6.00 do Din 12., v kateri je zapopadena nakupina in prodajna cena. Koliko dobi ribič za ribe, je enostaven račun, če moramo odbiti zaščitni proračun, ki morebitno ne bo dovoljen. Ostatne 20krat več rib kot Ljubljana: zato tega ni mogoce misliti, da bi se kdaj podajal v nevarnost ljubljanskega trga, ki je slab odjemalec rib, ki skuša dnevno prodajati morske ribe na trgu. Toda po izgledih je že v početku neuspeh po dnevni prodaji, ker nogi misljijo, da je jed ob rib prodajnem smanjil ceno za petek. Toda tudi teža zadruga se ni posrečila rib oddajati mnogo ceneje kot jih prodajajo domači prodajalci, ker se zaveda, kakšne so težkoce s konzumiranjem rib na tukajšnjem trgu. Upam, da bo vsakomur jasno, da so razmere v tej trgovini zelo težavne.

Kakšne težave so s transportom morskih rib, posebno lokard in sandel v poletnem času, ve samo, kdor to poskuša. Z morskimi ribami zlagati ljubljanski trg je potreben medij, ki mora že vnaprej vedeti, koliko rib in po kateri ceni bo mogel prodati. Zadnje čase se je pojavila neka zadruga, ki skuša dnevno prodajati morske ribe na trgu. Toda po izgledih je že v početku neuspeh po dnevni prodaji, ker nogi misljijo, da je jed ob rib prodajnem smanj

R. Decouelle:

51

Prokletstvo ljubezni

Roman.

Dva redarja in komisar. Kaj neki hočejo?

Komisar! — je zamrmlala Zefyrina z drhtečim glasom.

Gospod z belo kravato je vstopil, redarja sta pa ostala zunaj.

Toda Slimak se je bil zmotil. To ni bil policijski komisar, temveč zdravnik. Ni mu bilo treba praviti, kdo je, ker ga je ves okraj dobro poznal.

Sem zdravnik-inspektor in povrjeno mi je nadziranje otrok, — je dejal vstopivši v voz. — Zvedel sem, da imate bolnega otroka in prihajam v imenu zakona, da se prepričam, če je dobro poskrbljeno zanj.

Slimak se je pomiril. To je bila nemnost, zdravniški pregled! Zefyrina je že hotela zakričati, da njune zadeve nikogar nič ne brigajo, pa ji je Slimak pornežnikl, naj moč.

Gospod doktor, ne zamerim vam vašega poseta. Vsak človek živi od svoje obrti... toda opozoriti vas moram, da ste nasedli lažnjvcem. Res imamo bolnega otroka, ki pa je samo močno prehljen. To je najin nečak in zato tudi skrbiva zanj. In zdravila mu dajeva. Le poglejte, — je dejal in po kazal zdravniku steklenico ribičega olja.

Zdravnika nesnaga v vozu ni prav nič presenetila. Takih prizorov je bil vajan. Pač ga je pa presenetil živalski izraz v Slimakovem in Zefyrimen obrazu.

Na prvi pogled je spoznal, da je Claudinetova bolezen neozdravljava. Lečiti ga sploh ni bilo vredno.

— In kako zanj skrbiva! — je pripornila Zefyrina.

— Žal se motite, če mislite, da je vaš nečak samo prehljen. Njegova bolezen je zelo težka. Neobhodno potrebno je lečiti ga.

— Lečiti? — se je ustrašila Zefyrina; — mislite, da bi se mogel izleciti?

— Seveda, — je brž pritrdil Slimak. — in upam, da ga izlecimo.

To se mi zdji nemogoče v razmerah, v kakršnih živi. Morate ga poslati v bolnico.

V bolnico? Ah, nikoli, gospod! Smo sicer siromašni, vendar pa ne dovolimo, da bi šel naš nečak v bolnico. Sicer pa mislimo kimalu zapustiti Pariz in na svežem zraku se bo počutil bolje. Prisiliti me pa itak ne morete, da bi ga poslal v bolnico.

Toda to pomeni dečkovno smrt, — je odgovoril zdravnik.

Slimak je skomignil z rameni. Teden je pa stopil Milček iz svojega kota. Bil je strašno bled. Kaj je sliša? Če ostane Claudinet v Slimakovih rokah, je obsojen na smrt. Naj se zgodi kar koli, izposlovati mora sprejem svojega prijatelja v bolnico.

Gospod, — se je oglasil pogumno. — očka Slimak laže, če trdi, da daje Claudinetu ribje olje. Olje, ki vam ga je pokazal je vzel meni, ker ga jaz kupujem in dajem skrivaj Claudinetu. Oba sva teperja, če naju pri tem zasaci. Nikoli ni dobil nobenega zdravila, k večemu žanje. Panoufie, papanov pojdaš, ponavlja dan za dan, da mora Claudinet umriti in da mu je treba k temu pomagati, da bi predovali po njem, kajti voz in pri notarju spravljeni denar je njegov in

nam pripade šele po njegovi smrti. Jaz pa nočem, da bi umrl. Hočem, da ozdravi, če je to še mogoče. Povem to komisaru, pred sodiščem, komur hočete. Claudineta tu ubijajo, jaz pa nočem, da bi umrl!

Deček je izgovoril te besede v neopisnem ognju. Zefyrina je planila nani, kakor bi ga hotela razgrabit. Slimak se je pa pripravil zgrabit gza vrat. K sreči je posegel vmes zdravnik. Milček je bežal skor mize in prevrnil divan, da bi zadržal Slimaka. Na ropot sta prihitala redarja in Slimak je postal takoj krotak.

— Nič se ne boj, — mu je zašepala Zefyrina na uho. — Claudinet ne bo nikjer okreval. To pomeni samo kratko podaljšanje. Ker se je vmešal v to Milček, bi nam utegnili napotiti preiskavo. Človek pa nikoli ne ve, kakšne posledice ima tahtko preiskava... Morava se ukloniti.

Gospoda redarja, — je dejal Slimak, — saj se nič zgodilo, prav nič... Gospod doktor je prišel preiskati bolnega otroka, mojega nečaka. Nastal je bil nesporazum glede zdravila, pa je že poravnal. Gospod hoče, da bi poslali otroka v bolnico in čeprav se bome zelo težko ločiti od nje, ga se udamo, če že ne gre drugače.

— Torej ga pošljete v bolnico? — se je začudil zdravnik.

— Da, gospod... Po nastopu mojega sinčka... tale paglavac je namreč moj sin — se udam; nočem, da bi mi očitali, da premalo skrbim za svojega nečaka.

— Dobro, — je dejal zdravnik.

Naročil je nekaj redarju.

— Da, »sopod doktor, — je odgovoril redar, — takoj grem na stražnico opozoriti nadzornika, sam pa odpeljem otroka v bolnico.

Dečka sta se objela in Milček je zašepetal prijatelju na uho:

— Ne budi žalosten, saj boš kmalu zdrav.

Ko se je kočija z redarjem in Claudinetom skrila za vogalom, je prijal zdravnik Milčka za roko in dejal Slimaku:

— Ta otrok je popolnoma zdrav; je vaš in nimam pravice zavzemati se zanj. Če pa zvem, da ga pretepi in kazniate zato, ker se je potegnil za svojega tovariša, vas ovadim policiji. Sicer boste pa odslvi pod nadzorstvom.

To je odveč, gospod doktor. Častno besedo vam dam, da fantič ne bo kaznovan. Nasprotino, zelo me veseli, da se je tako odločno zavzel za Claudinetom. Sva se z ženo vsaj odločila. Sicer sem pa že davno mislil na to, da bi ga kazalo poslati v bolnico; sama moja žena tega ni hotela... saj veste, kakšne so ženske.

Ko se je vrnil v kolib, je bil tam že Panoufie, ki je baš pravil Zefyrini, zakaj ga tako dolgo ni bilo na spregled.

— Zdaj se moramo pomeniti o važnih stvarih, — je dejal Slimak. — Milček, ti se pojdi igrat in pazi, da se nihče ne približa.

Po dečkovem odhodu je Slimak povedal svojemu pojdašu, kaj se je bito zgodilo.

— No, lahko si mislim, kako bo ta paglavec našeškan! — se je zakrohat Panoufie.

— Vrag ga vzemi! — je zagodnjala Zefyrina.

— Ne, nasprotno, ravnali bomo z njim zelo lepo, — je odgovoril Slimak.

— Zaka?

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Izdelujejo se najnovejši modeli otroških in igračnih vozičkov, tricikli, razna najnovejša dvokolesa, šivalni stroji in motorji. Vsebuje. — Ceniki franko.

Tribuna F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov. LJUBLJANA, Karlovska c. 4.

zenine — zaves

najnovejši slog, — nizke cene

Matek & Miček

LJUBLJANA (poleg hotela Strukelj). — Oglejte si našo razstavo na velesejmu!

Ustanovljeno 1860.

Ustanovljeno 1860.

KAMNOŠEŠKA INDUSTRIZA

Alojzij Vodnik

LJUBLJANA,

(poleg glavnega kolodvora) KOLODVIROVSKA ULICA 34

Velika zaloge preko 400

NAGROBNIH SPOMENIKOV

vseh oblik in velikosti se razprodaja po znižanih cenah,

dokler traja zaloge.

Izdelava novih spomenikov po lastnih načrtih najmodernejših oblik po nizkih cenah. — Sporočite naslov, da vas običa na domu strokovnjak in izdelava načrt po Vaši želji.

Izraje: Josip Zupančič, Za »Narodno tiskarno«; Fran Jeznik, — Za pogrom in izdelavo del Mateja Otona Ciglajca, — Vsi v Ljubljani.

In zažvižgal je težka sekira

če nekaj podrobnosti o usmrtitvi morilca Pavla Gorgulova

Že včeraj smo poročali o usmrtitvi morilca francoskega prezidenta Doumerja Pavla Gorgulova, ki je komaj svoje burno življenje včeraj zgodaj zjutraj pod gilotino. Zanimanje za Gorgulova je bilo od atentata do usmrtitve po vsem svetu izredno veliko, ker ni šlo samo za atentatorja,

ko da je opravila gilotina svoje kravijo delo v medlem svitu mladega junaka in da je bil prizor še strahotevši. Okrog gilotine je bilo 250 policistov in to je prispeval Gorgulov s svojim spremstvom na morišče, so potegnili sablje. Gledalci — bilo jih je nekaj nad 100 — so se odkrili.

Umiram za svojo idejo!

Ko je stopil Gorgulov na stopnice, vodeče na gilotino, ga je poljubil ruski svečenik in mu podelil blagoslov na zadnjo pot. Z drhtečim, komaj slišnim glasom je Gorgulov izjavil: »Vse prosim odpuščanja, umiram za Rusijo in za svojo idejo. Rad bi, da bi postal moj sin zdravnik. Želim, da bi ne postal bojsevnik.« (Gorgulova žena je namreč noseča in bo porodila v 14 dneh.) Vse drugo se je odigralo zelo nagnjeno in kjer primerljivo strahotevši, kjer je suženjstvo še zelo razširjeno in kjer primerljivo strahotevši, kjer je pograbil odsekano glavo in jo vrgel v krsto, stojecu kraj gilotine. Gorgulov se je upiral, pa mu seveda nič pomagalo. V naslednjem hipu je že zažvižgal težka jeklena sekira, krvnik je pograbil odsekano glavo in jo vrgel v krsto, stojecu kraj gilotine. Po starem, še iz revolucije izvirajočem običaju, so položili Gorgulovo glavo med noge njegovega trupa.

Gledalci v smokingih

O bližajoči se usmrtitvi morilca Gorgulova je seveda govoril v torek ves Pariz. Zlasti po kavarnah in nočnih lokalih je bila usmrtitev Gorgulova predmet živahnih pomenkov. Včeraj zjutraj se je zbrala na morišče na bulvarju Arago, kjer je stala med dve ma visokimi platanama gilotino, preden velika množica radovedežev, ki pa niso mogli do gilotine, kjer jih je držal močan policijski kordon dobrih 400 m od nje. Radovedežni so bili večinoma v smokingih in elegantnih večernih oblekah, bili pa so tudi delavci, ki so šli na delo v tovarne. Dokler je bila gilotina prazna, so se se pomenovali, ki je pa pripeljal jetniški voz Gorgulova na morišče in ko se je morilec ob pogledu na gilotino združil ter za hip nepremično obstal, so radovedežni utihnili in zavladala je grobna tišina.

Polarno leto

Tu pa tam čitamo zadnje čase o polarnem letu, ljudje pa ne vedo, kaj to pomeni. Polarno leto je prav za prav velik mednarodni znanstveni sporazum, ki so pri njem udeleženi najrazličnejši kulturni narodi. Po številu in polarnih krajih ustanovljenih opazovalnih stanic je na prvem mestu Rusija, ki je organizirala opazovalne stacione na polotoku Koli, na Novi Zemlji, na Zemlji Franca Jožefa, v Verhnojanskem in v Beringovem ožinu. Švedska ima opazovalne stacione na Spitzbergih, Danska več opazovalnih stacion na Groenlandu, na Islandu in na Parskih otokih, Norveška na svojem severu, Belgija v Belgijskem Kongu in na otoku Tristan da Cunha, Francija na Madagaskarju, Reunionu, Tahiti in Falklandu, Holandska v vzhodni Indiji in na Novi Gvineji, Portugalska v Angori in Mosambiku, Italija v Mogadisiju, Anglija v vseh kolonijah in končno vse južnoameriške republike in Združene države Severne Amerike.

Ta znanstveni mednarodni sporazum se imenuje polarno leto in njegov namen je od avgusta leta 1932 do avgusta leta 1933 na vseh opazovalnih stacionih dan za dnem in uro za uro s

pomočjo najprecnejših znanstvenih instrumentov točno beležiti toploto, smer in silo vetra, pritisak polarnega sijaja, kozmično izzarevanje, sojnčne žarke, solnčno fazo, zemeljski magnetizem, magnetične viharje, obliko oblakov, padavine itd., da bi dobili pregledno sliko fizikalnega stanja našega planeta. To je prvič v zgodovini človeštva, da bodo učenjaki na tolikih krajin istočasno in skozi vse leto tako temeljni deli. Rezultati opazovanja bodo sistematično obdelani in predstavljeni bodo dragoceno znanstveno gradivo. Pobudo za polarno leto je dal že pred 53 leti raziskovalec Weyprech na mednarodnem meteorološkem kongresu v Rimu, toda njegova ideja se je mogla uresničiti šele zdaj.

Ljudožrstvo verski obred

Komaj 24 ur zračne poti od Berlina, Pariz in Pragi žive še zdaj ljudožrči, ki jih ni mogoče iztrebiti. V mislih imamo ljudožrsko strast v afriških krajih Liberije, kjer vladajo še nezorne razmere, kjer je suženjstvo še zelo razširjeno in kjer primerljivo strahotevši. Francoski raziskovalec Perrigault je potovel po Liberiji in se na lastne oči prepričal, da bo ljudožrstvo tam zelo težko iztrebiti, ker sloni na starci verskih podlag. Prizadevanje francoskih kolonialnih oblasti, iztrebiti te strahotne običaje, je skoraj zman.

Ljudožrcem ne gre toliko za uživanje človeškega mesa, kolikor za verski obred pri ubijanju ljudi in pripravljanju njihovih zemskih ostankov za jed. Ubijanje človeka in uživanje človeškega mesa je del verskih ceremonij. Te stare verske tradicije čuvajo in vcepljajo ljudem zlasti svečeniki in mazači. Zato skušajo kolonialne oblasti priti v stik v prvi vrsti z ranocelnički in svečeniki, da bi jih prepričale, da je ljudožrstvo grusnje običaj, ki ga je treba opustiti. Toda to se jim le redko posreči.

Nekatera divja pleme izbrala za žrtve pri verskih obredih najraje mlada dekleta, če pa teh ni, se zadovolje svečenik tudi z dekli in mladeniči. Eno pleme se pa razlikuje od drugih s tem, da uživa samo trupelca otrok, ki so umrli naravne smrti. To je pleme Senusov. To pleme pošilja k drugim plemenom svoje trgovske zastopnike, ki kupujejo težko bolne otroke, potem pa pleme čaka, da pomro. In tudi to čakanje spada med verske obrede in je združeno s posebnimi ceremonijami, ki z njimi otroke opozarja, da se jim bliža smrt.

Avtomobilist.